

prima instanță: G. Bivol
instanța de apel: A. Panov, T. Pelin, S. Arnăut

dosarul nr. 2ra-109/14

DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup”
Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Abramov Iurie împotriva
Companiei de Asigurare „Euroasig Grup” Societate cu Răspundere Limitată cu privire
la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013, prin care a fost
respins apelul declarat de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate cu
Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26
decembrie 2012, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

constată:

La 02 noiembrie 2011, Abramov Iurie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CA „Euroasig Grup” SRL cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare,
penalității și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că la 07 octombrie 2010 a asigurat autoturismul
„Mitsubishi Outlander”, n/î C ÎS 701 în baza Contractului nr. AC 1470/10 de asigurare
facultativă CASCO, eliberat de către CA „Euroasig Grup” SRL, conform căruia
asiguratul s-a obligat să achite companiei de asigurări prima de asigurare, iar compania
de asigurări s-a obligat să achite despăgubirea de asigurare pentru cazuri asigurate.

Susține, că la data de 01 februarie 2011 autoturismul asigurat „Mitsubishi
Outlander”, n/î C NS 701 a fost incendiat și a ars.

Invocă că în conformitate cu pct. 3 a contractului de asigurare, incendiul este
recunoscut ca risc asigurat și cade sub grupul de riscuri Daună, motiv din care s-a
adresat pârâtului în vederea achitării despăgubirii de asigurare, însă prin scrisoarea nr.
378 din 28 aprilie 2011, CA „Euroasig Grup” SRL a refuzat în admiterea demersului,
motivând că asiguratul a exploatat mijlocul de transport cu defecțiunile tehnice interzise
de Regulamentul circulației rutiere, și anume, deplasarea ulterioară a vehiculului în
cazurile în care autovehiculul prezintă scurgeri de carburanți.

Consideră refuzul neîntemeiat din motiv că cazul asigurat s-a produs în timpul verificării stării tehnice a mijlocului de transport la stația de servicii auto ÎI „Scînteia Televca”.

Indică că mijlocul de transport a fost distrus total, ceea ce implică aplicarea pct. 10.12 a contractului de asigurare și îi rezervă dreptul la achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 253630,80 lei.

Cu referire la pct. 10.11.1 a contractului de asigurare, potrivit căruia plata despăgubirii de asigurare în caz de daună totală se efectuează în decurs de 60 zile începând cu ziua în care asiguratul a prezentat asiguratorului toate documentele necesare dosarului de daune și cu referire la art. 6 a Legii cu privire la asigurări, potrivit căruia asiguratorul trebuie să plătească, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate în mărime de 0,1%, pretinde reclamantul prin prezenta acțiune și la achitarea penalității în mărime de 35762 lei.

Iar, cu referire la prevederile art.619 Cod civil, consideră că pîrîtul urmează să-i achite și dobînda de întârziere.

Solicită încasarea din contul CA „Euroasig Grup” SRL în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime de 253630,80 lei, a penalității în mărime de 35762 lei, a dobînzii de întârziere în mărime de 12737,09 lei, cît și a taxei de stat în mărime de 9064 lei.

În cadrul dezbaterilor judiciare Abramov Iurie și-a mărit pretențiile acțiunii, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime de 253630,90 lei, penalității în mărime de 45654 lei, a dobînzii de întârziere în mărime de 48597 lei și a taxei de stat în mărime de 9064 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 decembrie 2012, acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul CA „Euroasig Grup” SRL în beneficiul lui Abramov Iurie despăgubirea de asigurare în mărime de 253630,80 lei, penalitatea în mărime de 45654 lei și taxa de stat în sumă de 9064 lei. Pretențiile privind încasarea dobînzii de întârziere au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 a fost respins apelul declarat de către CA „Euroasig Grup” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 august 2013, CA „Euroasig Grup” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și încasarea din contul intimatului în beneficiul său a taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 5707,80 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs în mărime de 4489,30 lei.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești emise pe marginea pricinii în cauză, considerând a fi neîntemeiate, emise cu interpretarea eronată a normelor legale și cu aplicarea unei legi care nu trebuia a fi aplicată.

Susține că conform încheierii pompierilor din 01 februarie 2011 s-a constatat că, Abramov Iurii, simțind mirosul de gaz în salonul automobilului litigios s-a adresat mecanicului firmei ÎI „Scînteia Televca”, comunicând că sistemul de gaz are scurgere, însă ultimul s-a declarat incompetent, propunându-i intimatului să se adreseze la o altă stație de reparare a automobilelor.

Mai indică recurentul că prin Ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 17 februarie 2011 a fost constatată o altă versiune de izbucnire a incendiului, potrivit

căreia, Abramov Iurii, simțind miros de gaz în salonul automobilului s-a adresat după ajutor ÎI „Scînteia Televca”, iar în urma examinării, mecanicul, Rusnac Andrei, a stabilit că, în regiunea motorului se simte miros de gaz, însă din motiv că nu acordă servicii la instalațiile de gaz, i-a recomandat intimatului să închidă alimentarea cu gaz și să se deplaseze pe benzină, ceea ce ultimul și a făcut, însă în timpul pornirii motorului s-a auzit o bubuitură sub capota autoturismului care mai apoi s-a aprins.

Menționează că în rezultatul examinării dosarului de daune, deschis pe marginea acestui caz, s-a constatat că evenimentul declarat nu constituie caz asigurat, fiind reținut în acest sens că soluționarea justă a cauzei ține de stabilirea motivului apariției evenimentului asigurat și aspectul prezenței sau lipsei vinovăției asiguratului la apariția evenimentului.

Afirmă că incendiul a izbucnit ca rezultat a încălcării tehnicii securității antiincendiară și al neglijenței asiguratului, care a primit decizia de a exploata în continuare autovehiculul pentru a ajunge la o altă unitate de reparație, astfel că vinovăția asiguratului în apariția evenimentului asigurat rezultă din acțiunile acestuia, care prin pornirea autovehiculului, a condus la deflagrația gazului acumulat sub capotă și în rezultatul unui scurtcircuit a fost generată producerea incendiului.

În susținerea poziției sale invocă prevederile pct. 6.3.5. a contractului de asigurare, potrivit căruia asiguratul este obligat să exploateze și să întrețină mijlocul de transport asigurat în condiții adecvate pentru a preveni producerea riscurilor asigurate, iar în pct. 6.3.6 este indicat că asiguratul este obligat să întreprindă toate acțiunile posibile pentru evitarea și diminuarea pagubelor.

Mai invocă și prevederile pct. 124 subpunct f) a Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care indică că este interzisă deplasarea ulterioară a vehiculului în cazurile în care vehiculul prezintă scurgeri de carburanți.

La fel, în susținerea poziției sale, mai apelează și la prevederile pct. 7.1.9 a contractului de asigurare, potrivit căruia asiguratorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în caz de exploatare a mijlocului de transport cu defecțiuni interzise de Regulamentul Circulației Rutiere, normelor tehnice de exploatare stabilite de producător sau prin alte regulamente, instrucțiuni, încălcarea regulilor antiincendiară, regulilor de păstrare și transportare a încărcăturilor, substanțelor și obiectelor periculoase, precum și încărcării și transportării fără consimțământul în scris al asiguratorului, a substanțelor și obiectelor explozibile, inflamabile.

Consideră că instanțele judecătorești au omis să se expună în hotărâre asupra argumentelor invocate în cererea de apel cu privire la refuzul achitării despăgubirilor de asigurare și cu privire la aplicarea penalităților, fapt ce lezează drepturile companiei la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la 13 iunie 2013, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 98).

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 august 2013 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum s-a constatat pe parcursul examinării cauzei, la 07 octombrie 2010, Abramov Iurii a asigurat autoturismul de model „Mitsubishi Outlander” n/î C NS 701 în baza Contractului nr. AC 1470/10 de asigurare facultativă CASCO, eliberat de către CA „Euroasig Grup” SRL (f.d. 13), potrivit căruia recurentul s-a obligat să achite prima de asigurare, iar Compania de asigurări la rîndul său s-a obligat să achite despăgubirea de asigurare pentru cazuri asigurate.

Tot actele cauzei atestă că, la data de 01 februarie 2011, autoturismul de model „Mitsubishi Outlander” n/î C NS 701 n/î CNS 701 a fost incendiat și a ars.

Însă, prin scrisoarea nr. 378 din 28 aprilie 2011, CA „Euroasig Grup” SRL a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare, motivînd că asiguratul a exploatat mijlocul de transport cu defecțiunile tehnice interzise de regulamentul circulației rutiere și anume, deplasarea ulterioară a vehiculului în cazurile în care: autovehiculul prezintă scurgeri de carburanți.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva CA „Euroasig Grup” SRL, Abramov Iurii, în urma concretizării pretențiilor sale a solicitat încasarea de la CA „Euroasig Grup” SRL a sumei de 253630,80 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a penalității în sumă de 45654 lei, dobînzii de întîrziere în sumă de 48597 lei și taxei de stat în mărime de 9064 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță justificat și amplu argumentat s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor importante pentru soluționarea pricinii și temeinic a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 1301 Cod civil, conform căror prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

La fel, instanța de recurs reține și prevederile art. 1315 alin. (1) lit. b) Cod civil, care statuează că asigurătorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau a beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

În sensul normei enunțate, se va remarca că, după cum s-a constatat în speță la 01 februarie 2011 s-a produs cazul asigurat, astfel odată cu producerea acestuia a apărut și obligația asigurătorului de a plăti despăgubirea de asigurare.

Reieșind din constatările descrise, instanța de recurs reține drept corectă concluzia primei instanțe cu referire la faptul că Asigurătorul fără careva temei legal a refuzat în achitarea lui Abramov Iurii a despăgubirii de asigurare, or la caz incontestabil a fost

stabilită că, prin pct. 3 al Contractului de asigurare nr. AC 1470/10 din 07 octombrie 2010, incendiul, inclusiv explozie, afumare, pătare, carbonizare sau diverse alte distrugerii ca urmare a incendiului din cauza scurtcircuitului și/sau exploziei motorului sau altor agregate ale mijlocului de transport și/sau ca urmare a incendiului sau exploziei produse la distanță de mijlocul de transport asigurat, cu condiția ca explozia sau incendiul se află în raport de cauzalitate directă cu asigurarea produsă, este recunoscut ca risc asigurat și cade sub grupul de riscuri daună (f.d. 6), respectiv, incendiarea autoturismului de model „Mitsubishi Outlander” n/î CNS 701 din 01 februarie 2011, care aparține lui Abramov Iurii, este un caz asigurat.

Prin urmare, argumentul recurentului că incendiarea autoturismului a avut loc din vina Asiguratului, care a exploatat mijlocul de transport cu defecțiuni tehnice, nu poate fi reținut la caz, deoarece în confirmarea afirmației sale recurentul nu a prezentat probe incontestabile care ar demonstra acest fapt, pe când din probele administrate la materialele cauzei, și anume, din Ordonanța privind neînceperea urmăririi penale din 17 februarie 2011, rezultă cu certitudine că cazul asigurat s-a produs în timpul verificării stării tehnice a mijlocului de transport la servicii auto a ÎI „Scînteia Televca” și nu în timpul deplasării, după cum invocă recurentul (f.d. 16), aspect care atestă legalitatea soluției instanțelor ierarhic inferioare și indică la netemeinicia invocărilor recurentului formulate în acest sens.

Este apreciată critic și afirmația recurentului precum că deflagrația automobilului s-a produs în rezultatul încălcării tehnicii securității antiincendiară și a neglijenței Asiguratului ce ține de exploatarea mijlocului de transport cu defecțiuni interzise de Regulamentul Circulației Rutiere, deoarece aceasta este una declarativă, or la materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma exploatarea de către Abramov Iurii a mijlocului de transport cu încălcarea normelor tehnice de exploatare sau regulilor antiincendiară, cât și defecțiuni interzise de Regulamentul Circulației Rutiere.

Conform art. 6 alin. (6) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006, prevede că în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

La fel, potrivit art. 625 alin.(1) Cod civil, clauza penală se face în scris, iar art.629 Cod civil, indică expres că penalitatea stabilită de lege nu poate fi exclusă și nici micșorată anticipat prin acordul părților.

În acest context, urmează de reținut și faptul că conform pct. 10.11.1 a contractului de asigurare nr. AC 1470/10 din 07 octombrie 2010, plata despăgubirii de asigurare, în caz de daună totală a mijlocului de transport asigurat, se efectuează de asigurător în decurs de 60 zile, de la primirea de la asigurat a tuturor documentelor necesare care confirmă producerea cazului asigurat.

Cu referire la normele enunțate, instanța de recurs reliefează drept corectă admiterea de către instanțele de judecată și a pretenției cu privire la încasarea penalității de întârziere în sumă de 45654 lei, care a fost calculată pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 0,1% din suma despăgubirii neachitate pentru o perioadă de 180 zile ($253630,80 \times 0,1\% \times 180$), or în cazul de față asigurătorul a încălcat termenul de achitare a despăgubirii de asigurare, astfel intimatul fiind îndreptățit de a pretinde și achitarea acestei penalități.

Sub acest aspect, sunt apreciate critic susținerile recurentului precum că instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recursuri.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Abramov Iurii împotriva Companiei de Asigurare „Euroasig Grup” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității și a dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva